

ВПЛИВ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПАЦІЄНТІВ НА ЧАСТОТУ ВИНИКНЕННЯ ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ

Бутко Я.О.¹, Меленченко Н.О.², Хмелевський М.О.³

¹Національний фармацевтичний університет

²КНП ХОР «Обласний центр медичної статистики, здорового способу життя
та інформаційно-аналітичної діяльності»

³Департамент охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації
м. Харків, Україна

yaroslavabutko79@gmail.com

Вступ. Гендерні аспекти у клінічній практиці привертають все більше уваги лікарів. Поширення гендерного підходу при вивченні та застосуванні лікарських засобів є фізіологічні особливості чоловічого і жіночого організму. Клінічні дослідження нових лікарських препаратів (ЛП) або генеричних аналогів частіше проводять на чоловіках, ніж на жінках. Існують клінічні дані, що у жінок частота виникнення побічних реакцій (ПР) при застосуванні ЛП у 1,5 рази вищий, ніж у чоловіків. Це може бути пов'язане з поліпрагмазією, схильністю жінок до лікування, підвищеною біодоступністю препаратів та чутливістю до ЛП. Отже, враховуючі гендерні особливості пацієнтів та надання інформації щодо дозування з урахуванням статі до інструкції до медичного застосування ЛП можна підвищити безпеку лікування.

Мета дослідження. У роботі метою було проведення аналізу впливу гендерних особливостей пацієнтів на частоту виникнення побічних реакцій при застосуванні антибактеріальних препаратів у Харківському регіоні.

Матеріали та методи. Дослідження проведені за допомогою метода спонтанних повідомлень про ПР препаратів, що отримані з бази даних Автоматизованої інформаційної системи з фармаконагляду (АІСФ) ДЕЦ МОЗ України за період 2017-2019 рр. Об'єктами дослідження були карт-повідомлення про ПР при застосуванні антибактеріальних препаратів.

Результати та їх обговорення. В ході аналізу встановлено, що у пацієнтів-чоловіків кількість випадків ПР у 2017 р. становила 357 випадків та середній вік становив 37 років, у 2018 р. – 334 випадків та середній вік – 40 років, у 2019 р. – 472 випадків та середній вік 42 роки. У пацієнтів-жінок кількість випадків у 2017 р. становила 349 випадків та середній вік становив 42 роки, у 2018 р. – 393 випадків та середній вік – 45 років, у 2019 р. – 338 випадків та середній вік 43 роки.

Висновки. Отже, аналіз карт-повідомлень з випадками призначення антибактеріальних препаратів за статтю та віком пацієнтів у 2017-2019 рр. показав, що ПР за частотою практично однаково розвиваються як у чоловіків, так і жінок. Так, у 2019 р. у пацієнтів-чоловіків зафіксована найбільша кількість повідомлень 57,8 %, у 2018 р. у пацієнтів-жінок – 53,3 % від загальної кількості повідомлень. Середній вік пацієнтів-чоловіків склав від 37 до 42 роки, пацієнтів-жінок – від 42 до 45 років. Це свідчить про відсутність гендерних особливостей фармакодинаміки даних ЛП та вікових особливостей пацієнтів.